

Närkes Ornitologiska Förening

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2025

Inledning

2025 har föreningen haft ett stort antal aktiviteter som varit välbesökta och haft en bred inriktning. Vår ambition att vara en öppen, välkomnande, inkluderande och transparent förening, ger oss fortsatt tillväxt.

Intresset för fåglar och för NOF fortsätter att vara stort. Vid årets slut hade vi än en gång utökat antalet medlemmar, nu till 946 varav 62% män och 38% kvinnor. En betydande del av medlems-tillströmningen beror på de aktiviteter som föreningen driver, såsom kurser, guidningar, fågelresor, inomhusmöten liksom de fågelskyddsåtgärder och inventeringar i forskningssyfte som annonseras och redogörs för i våra medieplattformar och i Fåglar i Närke. Detta bidrar till kunskapen och intresset för fåglar och gör vår förening stark. I föreningens regi har 5 skådarresor genomförts.

Utfallet av rariteter under resorna har varit god vilket bidrar att säkerställa kommande resor.

Några höjdare i Närke under 2025 har varit besök av härfågel i Villingsberg, vit stork utanför Kumla, gulbena i Kvismaren, kaspisk trut i Hemfjärden och stäppörn i Kräcklinge.

Samverkan med andra naturintresseföreningar bidrar till fågelskydd. Vid yttranden om nationella utredningar, och i samråd vid vindkrafts- och solcellsanläggningar liksom vid bergtäktsextension, har det varit av värde att samverka med andra organisationer som har lokalkännedom. Antal samråd gällande solcellsanläggningar har minskat kraftigt under 2025.

Samarbetet med Örebro kommun har varit gott med påverkansmöjlighet i närliggande naturreservat. Under hösten har inventerare från NOF deltagit i tre nationella räkningar (varav en internationell) av gäss. NOF stödjer fortsatt pilgrimsfalkarnas spridning i landskapet och vidgar skydd för och kunskap om berguv.

Mer detaljerat under nedanstående rubriker.

Ekonomi

Föreningens ekonomi är fortsatt god. Året gav ett underskott som till största delen berodde på en dyrare Fåglar i Närke och fakturor från 2024 som hamnat efter årsskiftet. Medlemsavgifter är grunden för verksamheten, men försäljning, bidrag och donationer bidrar till att upprätthålla en god ekonomi. Föreningen fick ett regionalt föreningsbidrag från Region Örebro län på 10 000 kr.

Medlemsmöten går i sig med underskott, trots en viss försäljning i samband med dessa, men är uppskattade. Resorna har totalt sett gett ett överskott även om en resa, på grund av oväntat lågt deltagarantal, gav ett underskott. Projekten (Berguv, Pilgrimsfalk med mera) har fått en rad bidrag som gör att de kan genomföras utan kostnader för föreningen. Kursverksamheten gav i år ett underskott på grund av en Guidekurs, men den bedömdes viktig för föreningens verksamhet. Övriga kurser gick med ett visst överskott.

Årsmöte

Mötet genomfördes 13 februari där ett 90-tal personer deltog.

Medlemsantal

Medlemmarna är föreningens viktigaste resurs. Antalet betalande ordinarie medlemmar har minskat medan antal familjemedlemmar ökat. Ungdomsmedlemmar har ökat med två. Skillnaderna jämfört med föregående år är marginella och andel kvinnor/män samt medianåldrarna väsentligen detsamma. Medianåldern är obetydligt högre bland integrerade medlemmar.

Registeruppgifterna är inte kompletta vad gäller e-postadress och mobilnummer. Av de som får årligt utskick och eventuellt påminnelser om medlemsavgift har 57% e-postadress och endast 17%

telefonnummer. Detta innebär att det i nuläget är svårt att göra heltäckande e-postutskick. Då medlemmarna dessutom inte själva kan kontrollera sina medlemsuppgifter är det svårt att uppmana till självkontroll. Styrelsen fortsätter arbetet tillsammans med BirdLife Sverige att införa förbättringar.

Medlemsantal december 2025 Närkes Ornitologiska Förening			
Medlemstyp	Antal (förändring)	Andel kvinnor %	Andel män %
Ordinarie medlem	676 (-9)	39 %	61 %
Familjemedlem	129 (+15)	59%	53%
Utlandsmedlem	1(-1)	0%	100%
Ungdomsmedlem	5(+1)	0%	100%
Hedersmedlem	4 (0)	0%	100%
Ständig medlem	3 (0)	0%	100%
Enbart NOF	818 (+6)	39%	61%
Integrerad medlem inkl familjemedlem	128 (+13)	32%	68%
Totalt antal medlemmar inkl Kedjan	946 (+19)	38%	62%

Fågelintresse (se även Bilaga 1, Aktiviteter inom NOF 2025)

NOF har under verksamhetsåret fortsatt att erbjuda aktiviteter för såväl medlemmar som blivande medlemmar och bland allmänheten för att främja fågelintresset. En summering av genomförda aktiviteter under 2025:

Artracet:

14 lag kom till start i det snöfyllda landskapet, 12 i bilårklassen och 2 tappra lag i cykelklassen. Väderförutsättningarna var hyggliga, "bara" 10 minusgrader vid starten. Laget Svärsonens elddop (Andreas Sandberg, Tyra Jakobsson, Eskil Friberg) lyckades kryssa hela 62 av de totalt 75 arter som sågs under Artracet.

Vinterfåglar Inpå Knuten:

NOF deltog vid den nationella kampanjen i början på året genom två fågelräkningar (Oset och Karlsund) där intresserade kunde komma och se hur det går till när man räknar fåglar. Totalt sett toppade talgoxe följt av blåmes, pilfink och domherre både i Örebro och resten av landet. I Örebro var kaja vanligaste kråkfågeln jämfört med skata för hela landet, kanske beroende på närheten till centrala Örebro och är också den snabbast ökade häckningsfågeln bland kråkfåglar. Uppstickare i Örebro var steglitsen och björktrast som inte ens återfanns bland topp tio för hela landet. Gulsparven, ett av sorgebarnen, har gått tillbaka och kom långt ner på listan i Örebro.

Medlemsmöten:

Under året har sju medlemsmöten genomförts, och föreläsarna (Stefan Gustafsson, Hans Waern, Torbjörn Arvidson, Ronnie Lindqvist, Per Salomonsson, Jörgen Lindqvist, Lars Johansson, Liselotte Sliwon, Per Wedholm, Peter Åslund) har bjudit på fin konst, fina bildvisningar, spännande reseberättelser, hur ljudboxar används och om kommunens naturvårdsarbete.

Exkursioner och guidningar:

Förutom guidningar i naturreservatet Oset, en tradition som upprätthållits sedan 1952, har föreningen genomfört ett drygt 20-tal lokala exkursioner och guidningar på olika platser, samt övriga aktiviteter, bl.a. Rävahänget och Artrally.

Guidningar vid Tysslingen:

Svanfestivalen kom av sig efter beslut om stoppad utfodring av svanarna. Guidningar genomfördes i mindre omfattning under marshtiderna, och gav möjlighet att berätta om de olika arterna av gäss i området och att informera om stoppet av utfodring.

Holkbyggarkurs:

Under tre kvällar i januari och februari arrangerade NOF en praktisk kurs att snickra olika typer av fågelholkar. Kursen arrangeras tillsammans med föreningen Hantverket och Studieförbundet. Åtta personer deltog i holkkursen, och under ledning av Kent Halttunen och Peter Åslund lärde sig deltagarna att bygga många olika typer av holkar, bland annat småfågelholkar, starholkar, knipholkar och uggleholkar.

Resor:

Resor till Stockholms skärgård, Österlen, Falsterbo, Öland och Hönö/Västkusten har genomförts.

Fågeltornskampen:

Det är ett nordiskt arrangemang som långsamt lockar fler och fler deltagande torn i Sverige. I år tävlade hela 113 fågeltorn runt om i Sverige. Fågeltornskampen är en lättsam kryssartävling i början av maj där det gäller att kryssa så många arter som möjligt under åtta timmar. Fem torn i Närke deltog i kampen som också är en tävling mellan de olika tornen i Finland, Danmark och Sverige. Skådarna vid norra tornet i Tysslingen lyckades bäst denna gång med 77 olika arter.

Ekoskådningen:

Under 2025 har 13 deltagare registrerat kryss i tävlingen. Staffan Gustavsson tog hem ekoskådningen i Närke under 2025. Det är tredje gången han är bästa ekoskådare i landskapet. Den här gången fick han ihop 194 ekokryss.

Fågelskydd

Synpunkter och yttranden:

NOF har inkommit med synpunkter och yttranden till myndigheter, kommuner och privata aktörer avseende planer och samråd som berört fågelskydd i följande ärenden:

- Yttrande med anledning av Underlag för avgränsningssamråd avseende fortsatt täkt av berg m.m. inom fastigheterna Eker 14:22 med flera, Örebro kommun.
- Yttrande med anledning av Riktlinjer för Örebro län, bidrag och ersättningar för skador av stora betande fåglar.
- Yttrande med anledning av samrådsunderlag – avgränsningssamråd Brännlyckan och ansökan om förlängt tillstånd för täkt med mera inom fastigheterna Nedre Knalla 1:31 och 1:7 i Askersunds kommun, Örebro län.
- Yttrande angående förslag till beslut om bildande av naturreservatet Garphyttelint i Örebro kommun.
- Yttrande med anledning av undersökningssamråd, del i ansökan om tillstånd för solenergianläggning i Lekhyttan (Lekhyttan 2:86, Lekhyttan 2:87, i Lekebergs kommun).
- Yttrande med anledning av inbjudan till undersökningssamråd, del i ansökan om tillstånd för solenergianläggning i Sällaretorp (Värnsta 1:1 och Sällaretorp 1:3), Hallsbergs kommun.
- Yttrande - samråd om planerad ansökan av bergtäktverksamhet på Örebro Röne 1:18.
- Yttrande - samråd inför ansökan om täktverksamhet på fastigheten Götarsvik 3:1.
- Yttrande över samråd inför frivillig ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för en solcellspark i Västkärr i utbruten torvmark, Lekebergs kommun.
- Yttrande över statligt förslag (Energimyndigheten) riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft.
- Remissvar Svenska kyrkans skogsutredning.

Berguv och pilgrimsfalk:

Berguv: Under året har NOF inventerat flera olika berguvsrevir i landskapet. Föreningens ljudboxar ger en hygglig kunskap om hur det går för den utsatta berguven: i år har endast två ungar konstaterats i ett revir. Arbetet med att sätta upp bolådor avsedda för berguv har fortsatt under året.

Det är glädjande att företagen som bedriver bergtäkter har visat god samarbetsvilja. Därför har fyra nya bolådor kommit på lämpliga platser, och där materialet bekostats av Hopajola. Dessutom har ett bostadsföretag, Castellum i Örebro, monterat en bolåda för berggub i centrala Örebro. NOF har bistått med goda råd om tillverkning och placering.

Pilgrimsfalk: NOF har fortsatt sitt idoga stöd till pilgrimsfalkarna i landskapet. I år har tre nya bolådor kommit på lämpliga platser i landskapet, och det är bolådor där Pilgrimsfalk Sverige har bekostat materialet. Det är ett viktigt arbete eftersom Närkes enda kända par fortsätter att vara framgångsrika. För sjunde året i rad har pilgrimsfalkarna i Fjugesta fått fram ungar, fyra denna gång (totalt 24 genom åren). Forskning visar att de unga pilgrimsfalkarna söker egna revir nära den plats där de är födda. Även i år har medlemmarna i NOFs FB-grupp kunnat följa falkarna via en webbkamera.

Oset och Rynningeviken:

Sex informella möten med reservatsförvaltaren och personal har genomförts där våra synpunkter har beaktats. Ekonomiskt bidrag har erhållits för påfyllnad av matningsstationer vintertid, guidningar och inventeringar. Avtalet med Örebro kommun om fågelmatning fortsätter, och medlemmar i NOF sköter fortlöpande påfyllningen av fågelmat på sex platser i Oset. Guidningar har genomförts vid drygt tiotal tillfällen. Inventering har gjorts både med visuell observation och med hjälp av ljudboxar. NOF har deltagit vid uppsättande av småfågelholkar, uggleholkar och fladdermusholkar.

Kvismaren:

Länsstyrelsen förvaltar reservatet och bjuder kontinuerligt in NOF till naturvårdsmöten där vi deltagit vid flera tillfällen och framfört våra synpunkter. Under året har ett nytt fågeltorn uppförts på Notholmen utanför Åslaholmen vid kanalen. Johan Miller från NOFs styrelse är adjungerad till Fågelstationens styrelse sedan 2025.

Tysslingen:

2025 innebar en besvikelse då den traditionsenliga svanfestivalen fick ett oväntat bakslag efter länsstyrelsens beslut att stoppa utfodringen vid Svanrasten. Beslutet delgavs ett par dagar innan första planerade guidningen vid Tysslinge naturcenter. Det blev starka reaktioner bland skådare och besökare då den sedvanliga närvaron av sångsvanar blev betydligt lägre än normalt. Möten och skrivelser med myndigheter, i synnerhet länsstyrelsen, vidtog i rask takt. NOFs kommunikationer med förslag om att återta beslutet för en mer planerad diskussion om fortsättning av utfodring och uppföljning av beslut hade ingen effekt.

Den planerade uppdateringen av vindskyddet vid Svanrasten har lagts på is.

Fågelakuten:

Fågelakuten i Närke har en löst sammansatt organisation. I praktiken är det Staffan Ullström som dragit det tunga lasset, både som telefonrådgivare och i det praktiska räddningsarbetet nu och under många år. Det är flera medlemmar, styrelsen och andra som hanterat telefonfrågor gällande skadade eller övergivna fåglar. Den mer avancerade delen som kräver längre tids omhändertagande av fåglar och framtida voljärmöjlighet i vårt närområde, som del av verksamheten, saknar en tydlig framtidsplanering.

Samarbeten

Hopajola:

NOF har deltagit i planeringsgruppen för Rosenbergsdagarna 2026. Flertalet av NOFs aktiviteter har publicerats i Hopajolas program.

Naturvårdsföreningen:

NOF deltog med guidning i Oset.

Granngården:

I samarbete med Granngården har NOF informerat om fåglar och NOF vid ett flertal tillfällen.

Fågelforskning

Inventeringar:

Under hösten har inventerare från NOF deltagit i tre nationella (internationella) räkningar av gäss. Vid den första räkningen, 12–15 september, var det fokus på grågäss. Nästa inventering ägde rum 11–14 oktober. Då räknades grågäss och skogsgäss/tundragäss (före detta sädgäss). Inventering nummer tre, 14–17 november, hade fokus på spetsbergsgäss och var en internationell räkning av arten.

Även i år genomfördes häckfågelinventering i naturreservatet Oset och Rynningeviken.

Våtmarksinventeringen i Svensk Fågeltaxerings regi fortsätter med oförminskad styrka.

Under året har NOF inventerat flera olika berguvsrevir i landskapet. Föreningens ljudboxar ger en hygglig kunskap om hur det går för den utsatta berguven: i år har endast två ungar konstaterats i ett revir. Sammantaget ger inventeringarna en hyfsad bild av hur det står till med fåglarna i Närke.

Regionala rapportkommittén (RRK):

RRK i Närke har även 2025 genomfört ett enormt ideellt arbete. Ledamöterna granskar cirka 100 000 rapporter (observationer) i Närke på Artportalen. Det ligger sedan till grund för Årsrapporten (en sammanställning över fåglarna i landskapet under året), som i sin tur är underlaget för Fågelåret som BirdLife Sverige ger ut varje år. Rapporten Fågelåret är en viktig del i forskningen av hur det går för fåglarna i landet.

Ringmärkning:

2025 (liksom 2023 och 2024) genomfördes ringmärkarassistentkurs och ringmärkningar ut över kursen på Ässön under ansvar av Lars Johansson. Totalt ringmärktes 1 680 fåglar.

Örnräkning:

Örnräkningen i mars, som arrangeras av Fältstationen Rördrommen, engagerade NOF-medlemmar på flera olika platser. Totalt sågs 275 havsörnar och 2 kungsörnar. Årets resultat visade att det är en stabil nivå på antalet örnar i området.

Media och information

Föreningens olika media, dvs tidskrift, hemsida, Facebookgrupp och övrigt informationsmaterial, har med sin enhetliga och genomtänkta grafiska profil stor genomslagskraft. De fortsätter att sammantaget vara en viktig samlingspunkt och informationskälla för såväl medlemmar som blivande medlemmar och övriga intresserade.

Fåglar i Närke:

NOFs medlemstidning Fåglar i Närke har utkommit med fyra nummer under året. Den distribueras till samtliga medlemmar, flera myndigheter, organisationer och bibliotek. Tidskriften fortsätter att hålla en hög kvalitet, och spelar en viktig roll för att sprida kunskap om landskapets fågelvärld och hur livsbetingelser förändras för fåglarna. Utbyte har skett av tidskrifter med andra fågelföreningar ute i landet.

Hemsidan:

NOFs hemsida spelar en viktig roll för medlemmarna för att få reda på planerade aktiviteter som exkursioner, möten, utbildningar och resor. På hemsidan publiceras också nyheter och annat som kan vara intressant för föreningens medlemmar.

NOFs Facebookgrupp:

Intresset för NOFs FB-grupp är fortsatt högt och ökar. Vid årets slut fanns det 1 787 medlemmar i gruppen. I den livaktiga FB-gruppen delar medlemmar tips på aktiviteter, bilder, och annat som är av intresse för fågelskådarna i Närke. Alla är välkomna i gruppen även om det är en sluten grupp för att slippa reklam och annat som kan störa.

Informationsmaterial:

Artlistor och informationsmaterial har kontinuerligt fyllts på vid fågeltorn och andra lämpliga platser.

Övrig media:

Vid flera tillfällen under 2025 har media vänt sig till NOF för olika typer av fågelfrågor. NOF har deltagit i Närkes Allehanda, lokala radio- och SVT-inslag om vit stork utanför Kumla, berguv i centrala Örebro, och inställd utfodring vid Svanrasten för att nämna några.

Styrelse & förtroendevalda

Styrelsen har genomfört 10 protokollförda sammanträden.

Styrelsens sammansättning:

Anders Nydahl (ordförande, medlemsfrågor, försäljning)
Catarina Ericson (sekreterare, vice ordförande, hemsidan, IT)
Johan Miller (kassör, utomhusaktiviteter, adj. ledamot Kvismare fågelstation)
Anastasia Valenta (ledamot, inomhusmöten, integration)
Seppo Leppälampi (ledamot, ringmärkning, utomhusaktiviteter, inomhusmöten)
Lars Johansson (ledamot, fågelskydd, jaktfrågor, utomhusaktiviteter, studiecirklar, ringmärkning)
Peter Klevnäs (ledamot, aktivitetsutveckling, inomhusmöten, försäljning, ansökningar)
Anders Bro (ledamot, skrivelser/remisser, ansökningar och samråd, inomhusmöten)
Peter Åslund (ledamot, BLS-kontakter, skrivelser/remisser, ansökningar och samråd, resor)
Anders Silvetärn (ledamot, inomhusmöten, utomhusaktiviteter, medlemsregister)
Kent Halttunen (adjungerad, hemsida, mediakontakter samt redaktör och ansvarig utgivare för tidskrift).

Revisorer: Tord Larsson, Hans Waern. Revisorssuppleanter: Frank Tholfsson, Leif Haldorson.

Valberedning: Bengt Andersson (sammankallande), Per Salomonsson.

Ledamöter i Regionala rapportkommittén (RRK): Andreas Tranderyd (sammankallande), Anders Jacobsson, Ove Pettersson, Andreas Sandberg, Ronnie Lindqvist, Per Wedholm.

Övriga representanter och ansvariga

NOFs kontakt i Tysslingens Naturcenter, Rånnesta: Kent Halttunen, Anders Nydahl, Johan Miller.

NOFs representant vid riksstämma 2025 för BirdLife Sverige (Leksand): Peter Klevnäs, Johan Miller.

NOFs representant i Föreningen Kvismarens Fågelstations styrelse: Johan Miller.

Fågelskyddsgruppen: Peter Åslund, Anders Bro.

Fågelakuten i Närke: Staffan Ullström, Ulla Wallin, Linda Arvidsson.

Redaktionen för Fåglar i Närke: Kent Halttunen (ansvarig utgivare), Arne Lundh, Charlotta Hedberg Tideman, Leif Haldorson, Anders Nilsson/Amanda Olsson (grafisk form), Ove Pettersson, Staffan Ullström.

Ansvariga för hemsidan: Helena Martikainen (ansvarig utgivare), Ulf Granlund, Kent Halttunen, Catarina Ericson.

Ansvariga och administratörer för NOFs Facebookgrupp: Eva Georgii-Hemming, Ulf Granlund, Helena Martikainen, Kent Halttunen, Marianne Johansson.

Fikagruppen för inomhusmöten: Anita Berg, Gerda Ottenhag.

Press- och mediakontakt: Kent Halttunen.

* * * * *

Styrelsen vill även rikta ett **TACK** till alla, medlemmar och icke medlemmar, som under verksamhetsåret 2025 deltagit på föreningens aktiviteter och på övrigt sätt varit engagerade och stöttat föreningen, samt till samverkande föreningar och offentliga verksamheter.

* * * * *

Örebro 2026-01-31

Anders Nydahl, ordförande

Catarina Ericson, sekreterare, vice
ordförande

Johan Miller, kassör

Anders Silvetärn, ledamot

Anders Bro, ledamot

Anastasia Valenta, ledamot

Peter Åslund, ledamot

Peter Klevnäs, ledamot

Lars Johansson, ledamot

Seppo Leppälampi, ledamot